

Název akce:	Oprava historické fasády a střechy Fantovy budovy – Praha hlavní nádraží
Místo stavby:	Wilsonova 8, 110 00 Praha 2, parcelní číslo st. 4354/1, k.ú. Vinohrady (727164), budova čp. 300
Stupeň:	Dokumentace pro stavební povolení a provedení stavby
Objednavatel:	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1 – Nové Město IČ: 70994234, DIČ: CZ709944234
Číslo zakázky:	3489 075 1700

A - PRŮVODNÍ ZPRÁVA

B – SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA

aktualizace 5/2018

A. Průvodní zpráva

1. Identifikační údaje stavby

a) název stavby

„Oprava historické fasády a střechy Fantovy budovy – Praha hlavní nádraží“

místo stavby

**Wilsonova 8, 110 00 Praha 2, parcelní číslo st. 4354/1, k.ú.
Vinohrady (727164), budova čp. 300**

b) Identifikační údaje o stavebníkovi, zadavateli

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1 – Nové Město

IČ: 70994234, DIČ: CZ709944234

zastoupen: Tomášem Drmolou, MBA,
náměstkem GR pro správu majetku

Korespondenční adresa:

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

Správa osobních nádraží Praha, Ukrajinská 304,

101 00 Praha 10 – Vršovice

Kontaktní osoby:

Ing. Michaela Turecká, DiS., referent správy majetku a marketingu

Telefon: +420 702 212 568, Email: turecka@szdc.cz

Ing. Jakub Veselý, referent správy majetku a marketingu

Telefon: +420 720 987 639, E: VeselyJ@szdc.cz

Ing. Lukáš Klauz, Vedoucí OJ SON Praha, Stavební oddělení

Telefon: 725 805 788, E: KlauzL@szdc.cz

Ladislav Ulrich, DiS, Zástupce vedoucího,

SON Praha, Stavební oddělení

Telefon: 602 186 191, E: Ulrich@szdc.cz

c) Údaje o dodavateli projektové dokumentace

Zhotovitel

společnost **„H-PRO + ATELIERTS FANTOVA BUDOVA“**

zastoupena správcem:

H-PRO, spol. s.r.o. (dále jen „správce“)

se sídlem: Důlce 39, 400 01 Ústí nad Labem

IČ: 25029835, DIČ: CZ25029835

zastoupena Ing. Janem Kokešem a Ing. Stanislavem Fouskem

ředitel společnosti: Luděk Kareš

Telefon: +420 702 131 955, e-mail: kares@h-pro.cz

Hlavní projektant: **Projektový atelier pro architekturu a pozemní stavby, spol. s.r.o.**
(dále jen „společník“)
se sídlem: Bělehradská 199/70, 120 00 Praha
IČ: 45308616, DIČ: CZ45308616
zastoupen: Ing. arch. Tomášem Šantavým, jednatelem
osvědčení o autorizaci č. 00 0079
Tel.: 222 516 186, 224 255 555
E-mail.: atelierts@atelierts.cz

Zodpovědní projektanti jednotlivých profesí:

Hlavní inženýr projektu:	Ing. arch. Tomáš Šantavý	Tel.: 222 516 186
	E-mail: tomas.santavy@atelierts.cz	mobil: 603 501 810
	Marcela Bubeníková	Tel.: 221 592 937
	E-mail: marcela.bubenikova@atelierts.cz	736 600 495
Autoři:	Ing. arch. Tomáš Šantavý	Tel.: 222 516 186
	E-mail: tomas.santavy@atelierts.cz	mobil: 603 501 810
	Marcela Bubeníková	Tel.: 221 592 937
	E-mail: marcela.bubenikova@atelierts.cz	736 600 495
	Ing. arch. Kateřina Kroulíková	
	E-mail: kroulikova@centrum.cz	mobil: 736 489 693
Stavebně – arch. řešení:	Ing. arch. Tomáš Šantavý	Tel.: 222 516 186
	E-mail: tomas.santavy@atelierts.cz	mobil: 603 501 810
	Ing. arch. Kateřina Kroulíková	
	E-mail: kroulikova@centrum.cz	mobil: 736 489 693
	Marcela Bubeníková	Tel.: 221 592 937
	E-mail: marcela.bubenikova@atelierts.cz	
Plán BOZP:	Ing. Tibor Rusnák	Tel.: 724 073 792
	E-mail: tibor.rusnak@volny.cz	
Mykologie:	Ing. Ivana Kolářová - Horová	Tel.: 723 638 377
	E-mail: mykologie@volny.cz	
Osvětlení:	Ing. Jiří Pavelka	mobil: 602 371 890
	E-mail: pavelka@astatelier.cz	
Požárně-bezpečnostní řešení:	Jiří Fait	Tel.: 261 910 462
	E-mail: firefait@volny.cz	mobil: 603 706 552
Ekonomika:	Ing. Kateřina Slavíková	mobil: 602 308 852
	E-mail: slavikova.k@divadlock.cz	

2. Základní údaje o umístění stavby

a) obec, kraj, katastrální území

Hlavní město Praha, Praha 2 - Vinohrady

Katastrální území Vinohrady 727164

Vlastní parcely dotčené stavbou: Stavební objekt č.p. 300, výměra 5810m²
nem. kult. památka, pam. zóna
parcely č.4354/1 zast. plocha, výměra 5810 m²
ČR - Správa žel. dopr. cesty, státní organizace

parcely dotčené záborem lešení při obvodu řešeného objektu hl. nádraží:

parcely č.4354/5 (ČD)	zast. plocha a nádv.
parcely č.4372/1 (ČD)	ostatní plocha
parcely č.4101/1 (HMP)	ostatní plocha
parcely č.4105/4 (HMP)	ostatní plocha
parcely č.4105/3 (HMP)	ostatní plocha
parcely č.4105/5 (HMP)	ostatní plocha

b) stavební pozemek a majetkoprávní vztahy k němu

Objekt je na pozemku č.4354/1 - vlastnictví Česká republika, ve správě hospodaření s majetkem - Správa železniční dopravní cesty, státní organizace.

Okolní pozemky, které budou využity postupným záborem pro lešení jsou ve vlastnictví Hlavního města Prahy (HMP) a České dráhy (ČD).

Dokumentace řeší obnovu vnějšího pláště a střechy stávajícího objektu tzv. Fantovy budovy. Východní průčelí objektu, orientované ke kolejišti je novodobým zastřešením kolejiště kryto v celém rozsahu 1. nadzemního podlaží.

c) dopravní a technická infrastruktura v území

Stávající budova hlavního nádraží v Praze 2 je situována mezi kolejištěm podél východního průčelí (1. nástupiště) a magistrálou, která je podél západní strany objektu, ve Wilsonově ulici. Rekonstrukce stávající budovy zachovává stávající využití stavby pro dopravu včetně napojení na technickou a dopravní infrastrukturu.

3. Základní údaje o stavbě

a) rozsah stavby (délka, druh a velikost zhotovených konstrukcí, vybavení)

Jedná se o obnovu stávajícího objektu v rozsahu fasád a střechy bez změny kompozice. Budova od počátku stavby slouží provozu železniční dopravy a souvisejících potřeb v prostoru nádraží. Obnova vnějšího pláště a střechy nemění využití prostor, ale řeší ochranu konstrukcí.

Stavba je členěna na tři etapy: I. Etapa - objekt „A“ a „B“
II. Etapa - objekt „D“ a „E“
III. Etapa - objekt „C“

Zastavěná plocha objektem celkem.....5810 m²

Obestavěný prostor celý objekt.....cca 101 302 m³

b) stručný popis stavby z hlediska účelu a funkce

Jedná se o stávající objekt pro provoz nádražní dopravy. V budově „A“ jsou kanceláře Drážního úřadu. Ostatní prostory jsou provozní (technická zázemí, kanceláře), komunikační a v části budovy „E“ je i ubytovací zařízení. V objektu „C“ je kavárna. Pro vnitřní úpravy je řešena studie rekonstrukce nevyužitých a zanedbaných prostor, která není součástí této dokumentace, ale byla koordinována s úpravou vstupních otvorů vnějšího pláště.

Rekonstrukce stávající budovy zachovává stávající využití stavby pro dopravu.

c) dodržení obecných požadavků na výstavbu a splnění požadavků dotčených orgánů

Jedná se o odborně provedenou rekonstrukci historického objektu, kde veškeré činnosti obnovy budou dozorovány zástupcem NPÚ, zástupcem zadavatele a architekta. Provedení bude podléhat vyjádřením odborných orgánů. Dle konzultace s HZS budou zachovány dva stávající dveřní otvory jak únikové. Dveře ozn. 1N 064f a 1N.028c budou opatřeny zámkem s panikovou funkcí.

Dodavatel stavby zajistí k předložení dílenské a výrobní dokumentace jednotlivých prvků. Dokumentace bude vždy odsouhlasena projektantem a zadavatelem před prováděním. Nutno dodržet technologické postupy při provádění, dodržet skladování materiálů, zpracování detailů dle technologických pokynů projektanta i výrobce a prověřovat kvalitu zpracování. Konečná povrchová úprava, barevnost a nápis bude odsouhlasena zadavatelem a architektem na provedeném vzorku.

Stavba bude prováděna za provozu objektu hlavního nádraží. Hlavní provozní prostory využívané veřejností (pokladny, infopanely...) jsou situovány v podzemních částech navazujících na vstupy do metra a nebudou stavbou omezeny. Po dobu stavby je třeba zajistit bezpečný provoz stávající hist. budovy, navazujícího nástupiště autobusového stanoviště v ulici Wilsonova, bezpečí uživatelů a přístup do příslušných prostorů.

d) věcné a časové vazby na okolí

Vzhledem k rozsahu budovy, která je z pěti různě vysokých propojených budov, je stavba členěna na tři samostatné etapy. První etapa jsou objekty „A“ + „B“, druhá etapa jsou objekty „D“ + „E“. Třetí etapa je střední část Fantovy budovy – objekt „C“ který je po rekonstrukci roku 2016, mimo východního průčelí. Průčelí jsou řešena včetně přilehlých anglických dvorků.

Plánované úpravy okolí a částečného snížení výškové úrovně pro vstupy před objektem „B“ a „D“ jsou samostatnou čtvrtou etapou, která není předmětem této dokumentace.

e) způsob a doba provádění stavby

Obnova Fantovy budovy neřeší nové stavební úpravy ale obnovu stávajících konstrukcí. Součástí obnovy bude odstranění nefunkčních prvků jako ocelových konzol, nefunkčních rozvaděčů přisazených nebo v nice. Stavebně budou zazděny niky a díry po demontáži nefunkčních předmětů což se týká především východního

průčelí objektu. Bude odstraněn stávající soklový keramický obklad podél celého východního průčelí výšky 1,8m a nahrazen novou omítkou viz technologické postupy v technické zprávě nebo v tabulkách.

Bude odstraněna degradovaná a odfouknutá původní omítka v nutném rozsahu a nahrazena novou vápennou omítkou dle technologického postupu. Veškeré umělecké prvky štukové sochařské výzdoby, kamenné sochařské výzdoby a uměleckořemeslné prvky z oceli budou odborně restaurovány restaurátory s licencií.

Konstrukce krovu bude podrobně posouzena po odkrytí krytiny, bude ošetřena prostředkem proti dřevokaznému hmyzu, hnilobě a plísni, laťování krytina a klempířské plechování bude provedeno nové. U již obnovených částí s vnitřním podhledem bude provedeno prověření stavu tzv. sondy při úpatí, případné lokální opravy a řešení výměny či repase výplní střešních otvorů. U střešní konstrukce objektu „A“ a „E“ kde je vnitřní zateplení, podhled a původní krytina k výměně bude provedena i nová pojistná folie s kontralatí. Budou odborně repasovány střešní světlíky s doplněním poškozeného zasklení. Příloha tabulek označuje veškeré výplně otvorů, štukové, kamenické, zámečnické a klempířské prvky včetně technologických postupů odborné práce.

Stavba je členěna na 3 etapy, které budou samostatně postupně řešeny v návaznosti na odsouhlasení i délku provádění. Zahájení je předpokládáno v roce 2018.

B. Souhrnná část

1. Souhrnná technická zpráva obsahuje jednoduchý technický popis stavby

a) zhodnocení staveniště včetně vyhodnocení současného stavu, měření, průzkumů a začlenění jejich výsledků do projektu; stavebně historický průzkum stavby u stavby, která je kulturní památkou, je v památkové rezervaci nebo je v památkové zóně.

Budova vznikla mezi lety 1901–1909 a k odbavování cestujících sloužila až do otevření nové podzemní haly 1. července 1977. Od výstavby Magistrály je budova výrazně odříznuta od pohybu cestujících. Od roku 2012-2016 probíhala postupná rekonstrukce a restaurování s cílem navrátit budově původní vzhled a doplnit nové možnosti využití. Vnější plášť a střecha objektu „C“ byly součástí dokončené rekonstrukce, kromě východního průčelí tohoto objektu. Tyto části po obnově budou ve III. etapě řešeny formou revize, oprav a obnovy nátěrů vč. fasády dle posouzení z lešení v době rekonstrukce.

Oprava historického objektu je v rozsahu střechy, střešní konstrukce, kamenických prvků, klempířských prvků, obnovy vnějšího pláště včetně výplní otvorů a nového hromosvodného vedení.

Nachází v chráněném území pam. rezervace. Odbavovací budova architekta Josefa Fanty je součástí Hlavního nádraží v Praze a spolu s přilehlou halou nad nástupišti tvoří největší secesní památku v Česku. Od 3. května 1958 patří mezi nemovité kulturní památky a od roku 1993 jsou součástí Městské památkové zóny Vinohrady, Žižkov a Vršovice.

Nemovitá památka IdReg 153164, číslo rejstříku 41070/1-1864, v pam. rezervaci.

Dějiny objektu

Objekt je dlouhý 217 metrů a v místech největší šířky hluboký až 28 metrů stavěn po etapách, které odpovídají jednotlivým „budovám“ (A – E), z nichž se celek skládá a které byly již v projektu koncipovány tak, aby je bylo možno stavět a v době před dohotovením

celku i užívat jako relativně samostatné objekty. Celek vznikl v letech 1901-1909 podle projektu arch. Fanty, pod stavebním dozorem stavitele V. Havelky v této posloupnosti. Na volném místě severně od původní budovy započala již 30. července 1901 práce na budově A stavební firma Vincence Gregora. Po dokončení druhé stavby budovy A pak pokračovala již od 13. ledna roku 1902 stavbou spojovacího křídla, značeného budova B. Vzhledem k tomu, že nová budova přesahuje oproti staré asi o 160 metrů k severu, probíhal během stavby křídel A a B v původní budově nerušeně nádražní provoz. Hlavní místnosti železničního provozu se nacházely v severní části původní budovy. Proto bylo započato s bouráním jižní a střední části staré budovy r. 1903 (prováděl stavitel Šebek), přičemž tři krajní jižní osy původní budovy, které přesahují půdorys nové stavby k jihu, byly zachovány. Na místě vzniklém zbouráním jižní a střední části původní budovy započalo se 3. srpna 1903 se stavbou jižního křídla E a 9. května 1904 se stavbou spojovacího křídla D. Tyto objekty již prováděla nová stavební firma stavitele Elhenického. Ta provedla posléze i výstavbu střední budovy C, ku které bylo přikročeno 8. března roku 1906 a která se protáhla až do roku 1909.

Stejně jako na vlastní architekturu mělo Ředitelství státních drah vysoké nároky i na její uměleckou výzdobu. Proto se v budově setkáme s díly předních dobových umělců.

Tvář nádražní budovy především výrazně spoluurčují práce tří z největších českých sochařů začátku století. První z nich, Stanislav Sucharda vyzdobil se svým atelierem v letech 1902-1903 severní budovu A. Se svou dílnou provedl veškerou výzdobu v kameni i štuk, dle náčrtků dodaných mu Fantou. V roce 1905 setkáváme se při výzdobě jižní budovy E s atelierem Čeňka Vosmíka. Rovněž jeho díla dosahují špičkové úrovně v kontextu soudobé plastické české tvorby. Třetím z velkých sochařů uplatnivších se při výzdobě nové přijímací budovy nádraží Františka Josefa v Praze byl Ladislav Šaloun. Jeho úkoly při výzdobě budovy C alegorickými figurami na průčelí (čtyři světadíly) s dvojicí ženských figur nad vstupem do podchodu odjezdu, jsou spíše dekorativního charakteru, avšak i tyto práce vykazují charakteristické rysy Šalounovy tvorby. Mimo těchto prací máme Šalouna i za navrhovatele ostatní plastické výzdoby fasády budovy C. Podle jeho návrhů pracovali pak na těchto dílech Josef Pekárek a Alois Folkmann. Výzdoby fasád budov B a E prováděli sochaři a štukatéři M. Kocourek, J. Novák, J. Říha a F. Kraumann. Rovněž osmero alegorických figur měst ve výklencích stěny odjezdového vestibulu znamená pokles umělecké kvality a dokonce návrat k překonanému slohovému názoru. Autory těchto soch byli L. Wurzel, J. Pekárek, J. Říha, A. Folkmann ad.

Současně s tvorbou přijímací budovy byla nově řešena i situace kolejiště a v těsné návaznosti na budovu pak i situace nástupišť. Staré nádraží mělo v době své největší velikosti 8 nástupních kolejí, z jednoho nástupiště na druhé přecházelo se však kolejištěm, nebylo podchodů. Zde byl projekt úpravy skutečně velkorysý. V sousedství přijímací budovy vznikla velká perónní dvouhala, dle projektu osvědčeného inženýra A. Marjánka. Dvouhala nádraží Františka Josefa překlenula značný počet kolejí, mezi nimiž jednotlivá nástupiště byla spojena podchody s přijímací budovou. Podchody ústily do odjezdového a příjezdového vestibulu, vzhledem k předělení koridoru v budově D mezi těmito dvěma původně drobným prostorem úschovny zavazadel, byl zcela oddělen proud příjíždějících cestujících od odjíždějících. Toto oddělení projevilo se záhy při provozu jako nevýhodné a úpravou z roku 1909 (tedy z roku defin. dokončení nádraží) byl koridor budovy D protažen do dnešní délky a měněna dispozice prostor severně od vestibulu příjezdu. Následujících čtyřicet let až do dvouletkové úpravy prošla přijímací budova bez závažnějších změn. Naproti tomu plynule byla upravována nástupiště a kolejiště.

Rokem 1926 je datována jedna z nepodstatných úprav budovy, kdy v podkroví budovy A byl prostor původní prádelny přeměněn na služební byt a prádelna byla vybudována na opačné straně středního světlíku budovy A. Léty 1925-1927 datuje se elektrifikace nádraží a začíná

provoz elektrických lokomotiv, které tahají vlaky do předměstských nádraží, kde teprve nastupují parní lokomotivy.

Vztyčení Wilsonova pomníku souviselo s přejmenováním nádraží, které bylo oficiálně přijato 27.6.1919 a vzhledem k němuž byly v roce 1919 provedeny některé dílčí úpravy ve výzdobě nádražní budovy. Tyto úpravy sestávaly pouze z odstranění rakousko-uherských a habsburských emblémů a znaků, jakož i z odstranění iniciál „FJI“ a jejich nahrazení iniciálou „W“. Všechny úpravy v roce 1919 provedl akad. sochař J. Pekárek za dohledu J. Fanty. Nejvýznamnějším z těchto zásahů bylo vztyčení sochy „Svoboda“ v oktagonálním salonku reprezentačních místností, kde se předtím nacházela socha císaře Františka Josefa I.

V posledním roce války započalo Ředitelství pražských drah i s opravou vlastní přijímací budovy. První zadávací plány opravy fasád jsou značeny březen 1945. Oprava celku fasád, kterou provádělo I. sdružení vinohradských stavitelů se protáhla až do roku 1946. Opraveny byly všechny plochy průčelí s výjimkou východního, obráceného k perónové hale.

Celkem všeobecně jsou známy bojové události na nádraží za Pražského květnového povstání. Nádraží jimi nebylo výrazněji poškozeno a tak ze sklonku roku 1945 máme pouze zprávy o restauraci reprezentačních místností. Restauraci obrazů tam prováděl akad. malíř František Hoffman. Dále byly opravovány i oba restaurační sály. V roce 1946 byly na průčelí budovy C dne 7. května odkryty pamětní desky padlých a popravených železničářů.

V roce 1947 zahajuje se největší úprava nádražní budovy, tzv. dvouletková přestavba. Byla vedena především snahou rozšířit počet prostor v rámci stávající budovy, která se po čtyřiceti letech provozu stala novým nárokům přece jenom těsnou. Projekt úprav byl zadán Technické stavební kanceláři ing. Pavla Moravce na Vinohradech a první plány jsou datovány rokem 1947. Tyto týkají se především budovy D, kde bylo navrženo přestropení příjezdového vestibulu, jeho úprava - včetně nového obložení bočních stěn - zřízení úschovny zavazadel v prostoru mezaninu nad přestropenou dvoranou podeje zavazadel a zřízení nových kanceláří v úrovni I. patra nad přestropeným příjezdovým vestibulem. Celý projekt je orientován čistě užitkově a neprezentuje žádné architektonické hodnoty. Firma ing. Pavel Moravec Technická stavební kancelář, byla roku 1948 zestátněna a pod novým jménem Československé stavební závody (ČSSZ) dodává roku 1948 již prováděcí projekty k úpravě.

Oproti původnímu projektu nebyl nově získaný prostor nad přestropeným vestibulem příjezdu dělen do jednotlivých kanceláří, byla mu zachována původní klenba a celý slouží jako kulturní sál zaměstnanců nádraží. Tato změna v projektu vedla k zachování slohově hodnotných stěn a klenby včetně původního dekoru - pouze v detailech pozměněno - a dává do budoucna naději, že bude možno opět rekonstruovat hodnotný prostorový celek původního vestibulu příjezdu, odstraněním nového stropu a jej podpírajících sloupů.

Velkým zásahem pro západní fasádu bylo zvýšení okolního terénu související s přístavbou nové podzemní odbavovací haly. Terén zejména před severní částí byl cca o 1m navýšen, tím došlo k zapuštění vstupních dveří do chodbového koridoru, zapuštění balkonu před částí „A“ a k dalším druhotným úpravám vstupu do podchodů.

Díla a tvůrci - výtvarná výzdoba budovy nádraží

Plastická a obrazová výzdoba nádražní budovy byla zadávána jednak na základě dílčích konkurzů, jinak přímým vyzváním k účasti ze strany Ředitelství c.k. státních drah v Praze.

K většině vzniklých děl dodal původní návrhy a ideové náčrtky Josef Fanta a dle těchto náčrtků pak umělci pracovali. Fanta sám - ač to důrazně požadoval - nedosáhl povolení přímého dozoru při vzniku jednotlivých uměleckých děl. Dozor měla komise určená

Ředitelstvím c.k. státních drah. Ještě v článku vyšlém v časopise Architektonický obzor roku 1909 a pojednávajícím o stavbě nádraží, projevuje Fanta svou nespokojenost s tímto řešením a znovu podtrhuje, že všechna díla vznikala na základě jeho návrhů, avšak, jelikož mu nebyl povolen přímý dozor, mnohá z nich se od předloh odchýlila a některá nemají ani onu kvalitu, kterou předpokládal.

Jiná je však otázka v případě malířské výzdoby, především obrazů bývalého císařského salonku. Tam Fanta určoval pouze rozmístění děl, jejich formáty a náměty. Kompozice u sochařských děl je určena v návrhu do posledního detailu, je zde pouze nezávazně naznačena v celkových pohledech a řezech salonku.

Nejvýznamnějšími umělci, podílejícími se na plastické výzdobě budovy, byli bezesporu Stanislav Sucharda (1866-1916), Čeněk Vosmík (1960-1944) a Ladislav Šaloun (1870-1946). První z nich vystupuje při práci Sucharda, který v roce 1902 podepisuje smlouvu na výzdobu rozestavěné budovy A. Do konce roku vznikly modely a v následujícím pak definitivní realizace. Suchardův ateliér vytvořil celou výzdobu fasády budovy. Jsou to na severním průčelí masky „Západ“ a „Jih“ nad okny přízemí, květinový dekor nad vstupem lví masky nad okny prvního patra, maska „Hermes“ ve štítu budovy, pole vegetabilního dekoru a motivy sluncí v meziokenních plochách druhého patra, všechno „práce nanášená“ neboli štuk, jak stojí ve smlouvě. Na západní fasádě budovy A jsou to čtyři masky měst (Mykény, Théby, Athény a Řím) nad okny přízemí, nahé postavy muže a ženy podpírající archivoltu středního arkýřového okna, lví masky nad okny prvního patra, v druhém patře v suprafenestrách oken dekorativní pole s okřídlenými koly, ve třetím patře nad okny šestero masek alegorizujících lidské činnosti (Řemesla, Umění, Obchod, Průmysl, Strojírenství, Řemesla), ve třetím patře při nárožích dekorativní pole a na různých místech fasády další dekorativní pole s vegetabilní výzdobou. V ose západní fasády má pak v horních patrech centrální postavení reliéf Dívky stojící na zeměkouli a držící v ruce okřídlené kole. Na věži pak vyjma vrcholného sousoší „Sblížení“ (dva giganti podávající si ruce přes zeměkouli) vytvořila Suchardova dílna i dekorativní motivy orlů, secesních váz a dekorativních erbových kartuší v bocích věže. Posléze na jižní části fasády vznikly štuková pole a motivem okřídleného kola nad okny druhého patra a pětikrát maska „Hermese“ v klenácích oken třetího patra. Všechna čtyři nároží fasády byla pak osazena na římse sedícími orly, ve středu západní fasády pak do segmentového štítu se středním oválným oknem byl vkomponován reliéf „Odloučení“. Ke všem zmíněným dílům existují detailní Fantovy náčrtky, pro sousoší na vrcholu věže dokonce i studie sesazení jednotlivých jeho částí a očíslovanými bloky. Jména všech Suchardovým pomocníků neznáme, víme jen, že štuky prováděli v jeho dílně Alois Folkmann a Jan Jindřich Vorel, kteří později v letech 1907 a 1908 vystupují při výzdobě budovy C jako samostatní sochaři. Srovnáme-li provedená díla a Fantovy náčrtky, pak musíme konstatovat, že v případě budovy A realizace většinou předčila návrh. Platí to především pro velkou plastiku na vrcholu helmy věže, kde působí, syntetizující projev Suchardův, který zjednodušil a zvýraznil i pohyblivý vzorec postav, předčí původní formálně poněkud drobnější Fantův návrh. Tutéž, příznivě působící syntetizující tendenci realizace můžeme sledovat i v pojednání drapérie.

Budova E vznikla v letech 1903 až 1905. Poslední rok je i datem, kdy se na její výzdobě podílí atelier Čenka Vosmíka. Oproti syntetizujícímu dramatismu Suchardovu vyznačuje se projev Vosmíkův kvalitami lze říci až metodickými, při čemž pevný jasný tvar je dědictvím Vosmíkova školení u Myslbeka. Vosmíkova dílna vytváří na průčelí budovy E dekorativní pole v suprafenestrách (vegetabilní motivy, okřídlená kola a lví masky) na západní fasádě a především postavy kariatid vložených do oblouku archivolty vstupu do reprezentačních místností z ulice. Dalším dílem, nejkvalitnějším ze štukových nadokenních masek v celku stavby je hlava na klenáku vstupu c jihozápadním nárožím „Herkules“. Na jižní fasádě vytváří Vosmíkův atelier především výzdoby středního rizalitu masku „Východ“ nad vstupním

portálem, postava ležící dívky v parapetu schodiště arkýře. Masky „Noc“ nad korunní římsou a především opět sousoší Dva geniové objímající zeměkouli, osazenou okřídleným kolem. Srovnáme-li sousoší vrcholů obou krajních věží, znovu zřetelně vystoupí rozdíl tvůrčího naturelu Vosmíka a Suchardova.

Vyjma zmíněných děl vytváří Vosmíkova skupina i ostatní dekorativní elementy výzdoby, vegetabilním dekorem vyplněná pole, orly na nárožích hlavní římsy i orly sedící na obrysu druhé etáže věže a nárožní dekorativní vázy tamtéž.

Ladislav Šaloun objevuje se při výzdobě nádraží v roce 1907, kdy dodává modely pro výzdobu průčelí budovy C. Sám pak provádí pouze postavy po bocích oken prvního patra, nesoucí balkon druhého patra – alegorie čtyř světadílů. Ostatní práce provádějí – zřejmě dle jeho modelů Alois Folkmann a Josef Pekárek. Vznikají tak reliéfy kolem ciferníků hodin v obou věžích (na severní, resp. severovýchodní věži reliéf Jitřenky a dvou putti, na jižní resp. jihozápadní věži reliéf Hypnos a dívky), dále pak na bočních průčelích věže dvakrát shodný reliéf gigantů s břemenem kráčejících za okřídleným kolem. Nad ciferníky hodin vznikají pak pozoruhodnou výrazností nadané tváře „Den“ (severní věž) a „Noc“ (jižní věž). Šaloun se uplatnil i při výzdobě odjezdového vestibulu v budově C, kam dodal dvojici ženských postav (jakýchsi glorií) objímajících medailon nad vstupem do podchodu k nástupištím. Rovněž Šalounovy realizace s díla provedená dle jeho modelů, evidentně zapadají do celku jeho díla.

Vyjma této trojice velkých českých sochařů počátku 20. století účastnila se výzdoby celá řada druhořadých tvůrců - Dekorativní štuky interiérů a masky na průčelích budov B a D prováděli již zmíněný Alois Folkmann, dekoratérská firma Kocourek, Čapek a Reinart, kde vedoucím tvůrcem byl Metoděj Kocourek, v letech první republiky profesor průmyslové školy v Liptovském Mikuláši, dále pak František Kraumann, Josef Novák a Jindřich Říha. Co se masek na průčelích budov B a D týče, je vskutku Fantův povzdech o poklesu úrovně realizací oproti náčrtkům oprávněný. Především masky budovy D vykazují oproti návrhům četná, ne ku prospěchu díla jsoucí zjednodušení. Řada z masek působí zcela bezvýrazně a matně.

Poslední větší plastickou realizací je skupina alegorií měst ve výklencích stěny odjezdového vestibulu v budově C. Osm plastik pochází z atelierů různých umělců: Ludvíka Wurzela, Jana Jindřicha Vorla, Josefa Pekárka, Antonína Štrunce, Aloise Folkmanna, Jindřicha Říhy a Františka Kraumanna. K těmto sochám se Fantovy nákresy nezachovaly a není jisto, zda vůbec vznikly. Celý soubor má poměrně odlišný charakter od ostatní plastické výzdoby. Nese se ještě v duchu novorenesančního akademismu, jehož byl ze zúčastněných tvůrců nejvýznamnějším představitelem prof. Ludvík Wurzel (1865-1913), působící na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Lze snad předpokládat, že on – autor četných historických plastik a alegorických figur – určil svými modely jednotný charakter zmíněné skupiny.

Po roce 1918 došlo k několika nepodstatným změnám v plastické výzdobě nádražní budovy. Medailon s profilem císaře Františka Josefa I. byl nahrazen novým a rovněž socha císařova v oktogonálním salonku reprezentativních místností byla nahrazena dodnes zachovanou sochou Svobody. Obě tyto změny provedl Josef Pekárek, tehdy již profesor Státní průmyslové školy v Praze. Jeho díla jsou svým názorem poměrně konzervativní a spadají pouze do průměru dobové sochařské tvorby.

Seznam vstupních podkladů

- Výkresová dokumentace objektu - podklad z roku 1972, zaměření z roku 2017
- geodetické zaměření okolí objektu vč. obvodové hrany budovy 2017 H-PRO GEO
- Restaurátorský průzkum a záměr Fantovy budovy 9/2017, Ing. arch. K. Kroulíková
- Průzkum vlhkosti a zasolení zdiva a technologický návrh 10/2017 zpr. Ing. Rejnuš

- Analýza stávajících omítek 4/2016, zpr. Černý, Kmječ – Mykroanalytika
 - Znalecký posudek konstrukce krovů a poškození dřeva, 10/2017, Ing. I. Horová
 - Vlastní měření, fotodokumentace, prověření stavu
- Technologie provedení obnovy vychází z průzkumu vlhkosti a zasolení, analýzy stávajících omítek, mykologického průzkumu, stavebně historického průzkumu a posouzení stavu na místě

b) technické řešení stavby s popisem jejího provedení

Obnova vnějšího pláště řeší záchranu uměleckých děl sochařských, štukových, zachování původních soudržných omítek a odstraňuje nefunkční novodobé prvky. Veškeré činnosti budou posouzeny z lešení za přítomnosti zástupce NPÚ bude řešení rozsah zásahu jednotlivých ploch a prvků, které budou obnoveny.

Po určení konkrétního restaurátora s příslušnou licencí MK ČR bude připraven:

- podrobný restaurátorský průzkum z lešení
- restaurátorským záměr (bude zajištěno závazné stanovisko památkových organizací)
- po ukončení prací bude vydána závěrečná restaurátorská zpráva

Původní omítky, zpevnění

Po očištění a vyschnutí omítek bude vyhodnocen jejich fyzický stav a dle stupně degradace bude rozhodnuto, které stávající vrstvy omítky budou zachovány a zpevněny organokřemičitým zpevňovačem, nebo v jakém rozsahu budou omítky odstraněny a zdivo očištěno.

Na plochách odkrytého zdiva budou spáry proškrábány do hloubky 12–15 mm.

Jádrová omítka

Zdivo fasády bude v případě potřeby vyplentováno a opatřeno síťovitým postřikem na bázi hydraulického vápna, vyrovnávací jádrovou omítkou na bázi hydraulického vápna s granulometrií 0-4, resp. 0–8 mm. Povrch zůstane hrubý, případně zdrsňený hřebenem. Po technologické pauze cca. 7 dnů, během níž bude omítka dle potřeby vlhčena, následuje jádrová vápenná omítka na bázi hydraulického vápna s granulometrií 0–4 mm v tl. cca. 1,5 cm a po 3 dnech následuje vápenný štuk v tl. 2 mm.

Závěrečná úprava

Jako finální sjednocující vrstva se bude celoplošně aplikovat vápenný probarvený štuk v požadovaném odstínu, který bude určen na základě vyhodnocení původní barevnosti, či jiné dohody.

Povrchová úprava

Patrně budou na původní omítce viditelné plomby minulých oprav a další barevné nesrovnalosti. Z tohoto důvodu a z důvodu větší ochrany povrchu fasády doporučujeme provést sjednocující nátěr. Pro konečnou povrchovou úpravu bude použita silikátová barva shodného odstínu jako byl použit na části C. Minimálně dvojnásobný nátěr, nutno dodržet technické pokyny vytypovaného výrobce.

Soklová část omítek bude obnovena s vyšším podílem hydr. vápna a povrchovou úpravou dle objektu „C“. Z východního průčelí je navrženo odstranění obkladu v soklové části a opatření omítkou. Podrobně viz technická zpráva, kde je

popsána obnova režného zdiva, kamenných prvků, umělecko řemeslných zámečnických konstrukcí. Výplně otvorů mají samostatné tabulky s popisem jejich odborné repase a barevnosti. Otvory jsou z vnější strany hnědá nebo fládrovaná a z vnitřní strany bílá nebo fládrovaná (dle využití místnosti určeno v tabulkách) odstíny z venku RAL 8007 a zevnitř RAL 1013.

Obnova střešní konstrukce řeší zachování druhu keramické krytiny tzv. prejzy a zachování způsobu položení hřebene, okrajových částí a spojů do pokrývačské malty (u objektu „A“ a „E“ jsou dvouramenné hřebenáče). Východní strana objektu „E“ je po obnově, stejně jako část objektu „D“ (navazující na C) a kompletní střecha objektu „C“. Tyto části jsou řešeny formou revize stavu, výměny starších typů střešních výlezů a revize klempířských prvků a opatření oc. konstrukce požárním nátěrem. Ostatní střechy budou postupně rozebrané dle rozsahu zajištění ochranného krytí a postupně bude ošetřena konstrukce krovu s náhradou poškozených částí. Veškeré laťování bude provedeno nové a střešní krytiny bude nová, shodného typu a bude předložen vzorek k odsouhlasení. Střešní okna – výlezy jsou nahrazeny dle stavu a stáří za nové. Novodobá střešní okna jsou zachována. Nejsou řešeny žádné nové otvory ve střešní konstrukci. Komínová tělesa budou opravena a hromosvodné vedení bude nové. Veškeré klempířské prvky budou z měděného plechu. Svody jsou stávající, vnitřní.

c) mechanické odolnosti stability

Oprava objektu neřeší zásadní změny konstrukcí a materiálů, pouze doplnění a případnou náhradu poškozených částí shodného materiálu a tvaru

d) napojení stavby na dopravní a technickou infrastrukturu

Objekt je od doby výstavby řešen jako nádražní budova a východní podélnou stranou navazuje kolejiště hlavního nádraží. Podél západního průčelí dnes vede víceprúdová komunikace, tzv. magistrála. Stávající historická budova hlavního nádraží je pod úrovní komunikace rozšířena o vestibul s pokladnami, terminály, obchody, navazuje na vstupy do metra a komunikaci. Stavba řeší obnovu historické Fantovy budovy, neřeší změny napojení na dopravní infrastrukturu.

Před zahájením první etapy je nutné řešit šetrné sejmutí kabelů silnoprůdu. Trasa stávajících kabelů 2ks AYKY 3x240+120 a 1ks AYKY 3X185+95 vede nyní na el. lávce nad okny 3.np a lávka je kotvena do fasády východního průčelí. Kabely vedou z trafostanice umístěné před objektem „E“ po stěně jižního průčelí vedou svisle na vodorovnou lávku nad okny a po celé délce východního průčelí až do hlavního rozvaděče objektu „A“. Dokumentace řeší odpojení stávajícího napájení s demontáží venkovní trasy a nové napojení stávajícího rozvaděče Drážního úřadu RH-DÚ kabelem CYKY 3x240+120 napojeným od nového rozvaděče RH1PP, včetně napojení pojistkové skříně na nároží obj. A. Viz samostatná část D 1.5 Úprava napájení Drážního úřadu. Odstranění stávajícího vedení po fasádě bude koordinováno s uživatelem objektu viz vyj. OŘ Praha dopisem SŽDC ze dne 14.2. 2018, kde jsou požadavky a odkazy na správce zařízení.

Součástí opravy střešní konstrukce je sejmutí pozůstatků nefunkčního hromosvodu a položení nového hromosvodné zařízení. Viz samostatný projekt D1.4.

V druhé etapě jsou na fasádě umístěny klimatizační jednotky, které je nutné demontovat z důvodu opravy fasády a přeložit na stávající pochozí střechu s plechovou krytinou pomocí ocelových podstavců s gumovou podložkou. Přesun bude řešen včetně propojení médií a revize se zavedením do provozu.

e) vliv stavby na dopravu a její organizaci, okolní pozemky a stavby, minimalizace negativních účinků stavby na životní prostředí

Napojení na dopravní a technickou infrastrukturu zůstává zachováno. Hlavní vjezd a vstup je z ulice Wilsonova. Tento vjezd bude využíván i pro přepravu dohodnutých materiálů, konstrukce lešení a látek na stavenišť. Stavba je v centru města a neumožňuje dlouhodobé uzavírání komunikačních ploch. Zadavatelem bude určen prostor nakládky a vykládky materiálů, stejně jako úložná plocha v prostoru nádraží. Před zahájením stavby je nutné smluvně řešit zábor s majitelem pozemku dle plánované etapy, předpokládaný rozsah záboru viz výkres ozn. F2.

f) podklady pro vytýčení stavby

Jde o rekonstrukci stávajícího objektu.

2. Bezbariérové užívání stavby

Řešení bezbariérového užívání (seznam použitých zvláštních a vybraných stavebních výrobků) – řešení přístupu a užívání stavby osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, včetně uvedení podmínek, zajišťující užívání veřejně přístupných komunikací a ploch souvisejících se stavenišťem osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

Stávající objekt umožňuje bezbariérové užívání stavby. Obnova vnějšího pláště řeší výplně otvorů, které budou repasovány. Dnešní vstupy jsou směrem do ulice Wilsonovy ve dvou místech výškově vyrovnány ocelovou rampou a je zde bezbariérové řešení. Plánovaná IV. etapa bude řešit snížení venkovní úrovně u těchto vstupů podél části objektu „B“ a „D“ na úroveň vnitřní podlahy. IV. etapa není součástí tohoto projektu. Při repasi otvorů bude zohledněn požadavek na 800mm šíře křídla. Dveřní otvory budou uloženy k instalaci až po provedení IV. etapy. Provizorní dveřní křídla v místech stávající ocelové rampy budou do té doby zachována.

3. Nakládání s odpady a ostatní vlivy na životní prostředí

Odpadové hospodářství (pos. z hlediska zák. č. 185/2001 Sb. O odpadech a o změně některých dalších zákonů v platném znění) bude řešeno v této struktuře:

VLASTNÍ VÝSTAVBA

-suť obsahující keramické cihly, malty a omítky, dřevo, ocel

Přehled předpokl.h odpadů vzniklých v rámci stavby dle vyhl. 381/2001 Sb. katalogu odpadů:

A,B Průvodní a souhrnná technická zpráva; Oprava hist. fasády a střechy Fantovy budovy

- odpad skup. 08 – odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot
- odpad skup. 17 – stavební a demoliční odpady
- odpad skup. 15 – odpadní obaly : absorpční činidla, čistící tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené

Kód	Druh odpadu	Využití
08 01 11*	odpadní barvy a laky obsahující organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky	likvidace na skládce určené pro nebezpečné odpady
08 01 17*	odpady z odstraňování barev a laků obsahující organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky	likvidace na skládce určené pro nebezpečné odpady
15 01 01	papírové a lepenkové obaly	likvidace na skládce určené pro tento odpad
15 01 02	plastové obaly	likvidace na skládce určené pro tento odpad
17 01 01	beton,železobeton	využití na stavbě pro zásypy, podkladní vrstvy nebo likvidace na skládce
17 01 02	cihly	využití na stavbě pro zásypy nebo likvidace na skládce
17 01 03	tašky a ker. výrobky	využití na stavbě pro zásypy nebo likvidace na skládce
17 05 00	vytěžená zemina	odvoz mimo staveniště na místo pro ni určené
17 02 01	dřevo	likvidace na skládce určené pro tento odpad
17 02 04*	Sklo, plasty a dřevo obsahující nebezpečné látky nebo nebezpečnými látkami znečištěné	likvidace na skládce určené pro tento odpad
17 04 05	Železo a ocel	likvidace v příslušné sběrně surovin
17 08	stavební materiály na bázi sádry	likvidace na skládce určené pro tento odpad v příp. nebezpečného odpadu likvidace na skládce určené pro nebezpečné odpady
17 09 04	směsný stavební a/nebo demoliční odpad	likvidace na skládce určené pro tento odpad nebo úprava v zařízení určeném na recyklaci stavebních odpadů

V případě, že na stavbě vzniknou odpady, které nejsou výše uvedeny bude s nimi nakládáno v souladu se zákonem o odpadech a příslušných souvisejících vyhlášek. Během realizace bude eliminována prašnost vznikající bouracími a stavebními pracemi, přesunem materiálů a také pohybem stavebních mechanismů. Během výstavby nebude třeba zřizovat deponie. Stavební suť

určená k odstranění bude průběžně tříděna, vyvážena do kontejneru a dle potřeby vyváženy na skládku.

Provozem stavby nebude docházet k narušení přírody a krajiny. Bude dodržen zákon č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších úprav a prováděcí vyhlášky. Navržená stavba neovlivní sousední pozemky. Sousední pozemky nebudou vyžadovat žádnou zvláštní ochranu.

Použité materiály byly vybrány s ohledem na jejich ekologickou nezávadnost a možnost budoucí recyklace.

Provoz hlučných mechanismů musí být omezen a pokud možno přesunut přímo na pracoviště nebo použít stroje se sníženou hlučností. U dopravních prostředků vypínat motory při nakládce a vykládce a přizpůsobit režim stavby tak, aby co nejméně rušil okolí, zejména brzy ráno, večer a v noci.

Při bouracích pracích používat kompresory výhradně na elektrický pohon.

Nesmí být použito stacionárních mechanismů na tekutá paliva. V případě mobilních mechanismů na tekutá paliva musí být pod každým stojem, z něhož by mohla unikat ropná látka, podložena vana z ocelového plechu dostatečné tloušťky o takovém rozsahu, který zaručí zachycení nejen odkapů, ale i případně uniklé palivo z provozní nádrže. Na staveništi nesmí být skladovány zásoby pohonných hmot a olejů.

Bude prováděn denní úklid na staveništi.

Všechny dopravní, stavební mechanismy před výjezdem ze staveniště je nutné řádně očistit.

4. Zajištění bezpečnosti při užívání stavby

Součástí dokumentace je plán BOZP viz část dokumentace ZOV ozn. jako část F.

Základním právním předpisem pro výstavbu je Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a 591/2006Sb. O bezpečnosti práce a technických zařízeních při stavebních pracích a pro provoz Vyhláška č.48/1982 Sb. Další normy a předpisy jsou ČSN 05 0610 Bezpečnostní předpisy pro svařování plamenem a ČSN 05 0630 Bezpečnostní předpisy pro svařování elektrickým obloukem. Na pracovišti bude zajištěno bezpečné a hygienicky nezávadné prostředí. Zahraniční zařízení použitá při stavbě budou mít atest pro provoz v ČR. Při výstavbě bude dodržena vyhláška č. 272/2011 Sb. O ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Předpokládané staveniště bude vyčleněno při severní straně objektu „A“ v ohraničeném prostoru a uvnitř objektu, kde jsou dnes v I. NP nevyužité prostory, které lze uzavřít. Přesná místa vymezí zadavatel dle momentální situace v době stavby. Veškerý provoz stavby a časový plán bude řešen se zadavatelem a uživatelem dané části objektu. Stavba bude mít vlastní hygienické zázemí v místě stavby. Vstup na staveniště bude mimo i během výstavby řádně zabezpečen proti vstupu nepovolaných osob. Vchod bude řádně označen tabulkou s nápisem „Nepovolaným vstup zakázán“. Lešení bude celoplošně opatřeno sítí proti pádu předmětů a nebude umožněn přístup nepovolaným osobám.

